

HØJESTRETS DOM

afsagt mandag den 24. august 2026

Sag BS-44501/2025-HJR
(2. afdeling)

A
og
B
(advokat Tyge Trier, beskikket for begge)

mod

Hillerød Kommune
(advokat Jacob Schall Holberg)

Biintervenient til støtte for Hillerød Kommune:
KL
(advokat Jacob Schall Holberg)

I tidligere instans er afsagt dom af Østre Landsrets 17. afdeling den 20. august 2025 (BS-27044/2020-OLR).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Michael Rekling, Hanne Schmidt, Jan Schans Christensen, Jens Kruse Mikkelsen og Søren Højgaard Mørup.

Påstande

Appellanterne, A og B, har nedlagt følgende påstande:

1.1. Indstævnte, Hillerød Kommune, skal til A betale 55.000 kr. med procesrente fra sagens anlæg den 30. august 2019.

1.2. Hillerød Kommune skal anerkende at have forvoldt en immateriel skade omfattet af databeskyttelseslovens § 40 på A ved besvarelse af aktindsigtsanmodning den 22. april 2019.

1.3. Hillerød Kommune skal anerkende at have krænket A's rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 ved besvarelse af aktindsigtsanmodning den 22. april 2019.

2.1. Hillerød Kommune skal til B betale 55.000 kr. med procesrente fra sagens anlæg den 30. august 2019.

2.2. Hillerød Kommune skal anerkende at have forvoldt en immateriel skade omfattet af databeskyttelseslovens § 40 på B ved besvarelse af aktindsigtsanmodning den 22. april 2019.

2.3. Hillerød Kommune skal anerkende at have krænket B's rettigheder efter Menneskerettighedskonventionens artikel 8 ved besvarelse af aktindsigtsanmodning den 22. april 2019.

2.4. Mest subsidiært skal landsrettens omkostningsafgørelse omgøres, således at B i alle tilfælde fritages for betaling af sagsomkostninger til Hillerød Kommune.

Hillerød Kommune har over for A's påstand 1.1 og B's påstand 2.1 påstået henholdsvis frifindelse og stadfæstelse, subsidiært betaling af et mindre beløb.

Over for A's påstand 1.2 og 1.3 og B's påstand 2.2 og 2.3 har Hillerød Kommune påstået afvisning, subsidiært frifindelse.

Over for B's påstand 2.4 vedrørende landsrettens omkostningsafgørelse har Hillerød Kommune påstået afvisning.

Forklaringer

Der er afgivet supplerende forklaringer af A og B.

A har supplerende forklaret bl.a., at hun blev kæreste med B i juli 2014. I oktober eller november 2014 flyttede de sammen i A's hus i ... ved Hillerød. Herefter var hun og B et "fast par", idet de og deres børn boede sammen og havde en fælles hverdag. Den 15. maj 2015 blev de gift i I april 2017 blev deres ægteskab legaliseret i Danmark, da de blev viet i ... på Bornholm.

I 2015 flyttede de til Bornholm, hvor de boede indtil 2018. Herefter skulle B til Sjælland på grund af sit arbejde, hvorfor de flyttede tilbage til ... I 2023 flyttede de til Sverige, da deres børn var flyttet hjemmefra. De bor fortsat i Sverige.

Hun havde kun talt med B, sin voksne datter og sine forældre om diagnosen inden videregivelsen af oplysningen fra Hillerød Kommune. Hun kæmpede i mange år en kamp, før hun fik diagnosen. Det tog derfor noget tid, inden diagnosen bundfældede sig, da der var mange følelser forbundet hermed.

Det er korrekt, at B, hendes voksne datter og hendes forældre godt vidste, at det var vigtigt for hende, at diagnosen blev holdt privat. Hun havde ikke brug for at fortælle nogen om diagnosen. Det skyldtes bl.a., at hun er meget introvert. Hun havde ikke sagt, at de ikke måtte fortælle det til nogen, men det var der heller ikke nogen grund til, da det var tydeligt.

Det er ikke korrekt, at C havde oplysninger om hendes psykiske problemer fra familiemedlemmer. Hun ved fra B, at C ikke havde kontakt til sin egen familie. Oplysningen skulle derfor komme fra B's familie. B's mor og bror havde ikke været i dialog med C efter skilsmissen, og de havde desuden ikke kendskab til hendes diagnose på det tidspunkt. Hun var ikke tæt på B's familie på en sådan måde, at de kendte til diagnosen. Efter hovedforhandlingen i landsretten kontaktede hun også B's mor og spurgte, om B's mor havde været i kontakt med C. Ifølge B's mor havde de ikke været i kontakt før 2023, hvilket var længe efter 2019.

C's påstand om, at hun havde oplysningen fra B, er heller ikke korrekt. B og C havde været i højkonflikt i mange år, og fra 2015 til 2019 havde de ikke noget venskabeligt bånd og talte ikke sammen. I den situation giver det ikke mening, at B skulle have givet C oplysninger om hendes helbred, da det kunne bruges imod dem.

Det er korrekt, at hun derfor oplevede C's forklaring i landsretten som utroværdig. Hvis C havde haft oplysningen fra familiemedlemmer tidligere, havde hun brugt den i Familieretshuset. Det gjorde hun ikke. Hun brugte først oplysningen, efter hun fik den fra Hillerød Kommune.

Mødet i Familieretshuset den 25. juni 2019 handlede om samværet med D. D havde et stort ønske om at bo hos hende og B, herunder da hendes ældste søn boede hos dem. Hendes rolle på mødet var at være bisidder for B. B var bekymret, da han ikke vidste, om C's mail af 19. juni 2019 til Familieretshuset kunne påvirke sagen. Hun tog også med for at høre, hvad der ville ske, da hun var bange for at miste D. På mødet fik de at vide, at man muligvis ville lave en forældreevneundersøgelse i familieretten.

Hun oplevede, at C brugte hendes diagnose flere gange i Familieretshuset. Det er hendes opfattelse, at der var flere personer, som hjalp C med breve mv. til Familieretshuset, og at C ikke selv havde skrevet mailen af 19. juni 2019 til Familieretshuset bl.a. baseret på sprogbrugen. Hun vidste derfor, at oplysningerne også var videregivet til de personer, som hjalp C, og det ramte hende. De kunne ikke overskue mere, og de ønskede ikke, at børnene skulle til børnepsykologsamtaler, hvorfor B stoppede sagen i Familieretshuset i august 2019. Korthuset væltede, da oplysningen om hendes diagnose kom ud.

Hun blev diagnosticeret med sin ... lidelse i foråret 2016 eller 2017. Hun har haft det sådan hele sit liv, men hun blev først diagnosticeret sent i livet.

Hun har været sygemeldt, både før og efter hun fik diagnosen. Det har alle været psykiske sygdomsforløb. Før hun fik diagnosen, var hun langvarigt sygemeldt i to måneder i 2015. Hendes sygemelding var lige efter, at konflikterne med C startede i 2015, da de var en stor belastning. Dengang blev sygemeldingen betegnet som en psykisk stressrelateret reaktion.

Da de boede på Bornholm fra 2015 til 2018, "trak hun stikket" i et år, hvor hun ikke var på arbejdsmarkedet. Konflikten med C var en stor påvirkning for hende, da hun ikke tidligere havde været involveret i lignende konflikter. Hun var derfor bange for, hvad der skulle ske. Det var i samme periode, at hun blev diagnosticeret.

Efter at hun fik diagnosen, fik hun et nyt job, som hun blev sygemeldt fra efter ca. seks måneder. Hun og B flyttede derefter tilbage til Sjælland. Den 19. juni 2019 startede hun et nyt job. Efter videregivelsen af oplysningerne fra Hillerød Kommune i 2019 kom hun i fleksjob.

Hun har ikke været i jobafklaringsforløb, da hun selv fandt sine jobs. Hun ved ikke, hvorfor B i sin mail af 12. februar 2019 til Hillerød Kommune bl.a. har skrevet, at hun pt. var i jobafklaringsforløb efter mange lange sygeperioder.

Da hun var sygemeldt, fik hun først dagpenge. Hun afprøvede forskellige arbejdstider for at finde ud af, hvor mange timer hun kunne arbejde. Det startede som et forløb med hendes fagforening, som kommunen først senere blev involveret i. Hun kan ikke huske det i detaljer.

Den 12. april 2024 fik hun bevilliget førtidspension af Faxe Kommune. De flyttede til Faxe Kommune i marts 2019. Førtidspensionsforløbet startede i august 2023, hvor hun blev indstillet til førtidspension af den fleksjobkonsulent, som hun havde i kommunen.

Hun ved ikke, hvorfor der i afgørelsen af 12. april 2024 fra Faxe Kommune er angivet påbegyndelsesdatoen 18. marts 2024. Det kan være den dato, hvor hun var til rehabiliteringsmøde. I et rehabiliteringsteam er der en læge, tre andre fra et jobcenter, en socialrådgiver og en anden. Lægen fra kommunen tog stilling til sagen på baggrund af sagens akter.

Efter hendes opfattelse lagde kommunen ved afgørelsen om førtidspension vægt på en psykiatrisk speciallægeerklæring, hvilket var afgørende for bevillingen. Videregivelsen af oplysningerne fra Hillerød Kommune har fyldt i hendes liv, hvorfor hun i samtalen med speciallægen har nævnt, at det var en belastning.

Hun var ikke involveret i retsmødet ved Retten i Næstved den 2. februar 2021.

Hun har set C's mail af 3. marts 2021 til B, hvori hendes "psykiske sygdom" nævnes. Hun oplevede, at C blev ved med at bruge hendes diagnose.

Det er korrekt, at forløbet med Hillerød Kommune har belastet hendes ægteskab med B. Når man har hendes diagnose, har man perioder, hvor man har depressioner. Hun havde en depression, i lang tid efter at de fandt ud af, at hendes oplysninger var blevet videregivet af Hillerød Kommune. Det påvirkede B som hendes ægtefælle. B var bl.a. nødt til at være den primære person derhjemme. Forløbet påvirkede også B, ved at han mistede kontakten til sin søn, og ved at de som familie havde svært ved at få hverdagen til at hænge sammen.

B har supplerende forklaret bl.a., at han blev kæreste med A den 21. juli 2014, men at de også havde kendt hinanden 20 år tidligere. I oktober 2014 flyttede de sammen i hans hus, og de havde herefter et "fast forhold". Den 15. maj 2015 blev de gift i I 2017 blev deres ægteskab legaliseret, da de blev viet i ... på Bornholm.

Da han lærte A at kende i 2014, var hun en "powerwoman". Hun var velfungerende og havde et fuldtidsarbejde samt to hjemmeboende børn. Det gik dog langsomt op for ham, at der var nogle små ting ved A, der ikke var som hos andre. Det kunne f.eks. være humørsvingninger. A kunne være meget aktiv i en kort periode. Når de dage var overstået, havde hun så nogle dage, hvor hun var mere indelukket. På det tidspunkt var det ikke særlig udpræget, og han tænkte ikke så meget over det. Han observerede dog, at de havde forskellige handle-mønstre.

Hvis man eksempelvis har med en person, der har ... eller er ..., at gøre, så ved han i dag, at det går meget hurtigt. Man er helt oppe på tangenterne i et stykke tid, og så falder det ned, og så kan man falde helt ned i kulkælderen. Sådan var det ikke på det tidspunkt, men han kunne ane nogle forskelle i deres handle-mønstre.

Det var ikke noget, som han og A talte om. Han syntes, at det var sjovt, når A havde perioder med ekstra energi. Efterfølgende kunne hun isolere sig lidt en aften. Mere var det ikke på det tidspunkt, og der var ingen diagnose på tale.

Han fik viden om A's diagnose, da hun blev diagnosticeret. De talte meget om, at diagnosen var en privat sag. Det var ikke nødvendigt at tale om, at de skulle holde diagnosen for sig selv, for det vidste han godt. Diagnosen vedrørte ikke offentligheden.

Han kan ikke genkende det, som C forklarede i landsretten. Efter hans opfattelse var hendes forklaring utroværdig, vævende og konstrueret.

Han har ikke fortalt C om A's diagnose. Det giver heller ikke mening, at han skulle have fortalt C dette, da deres forhold var meget konfliktfyldt. Hvis C kunne skade ham, ville hun forsøge det.

Det er ikke korrekt, at familiemedlemmer havde fortalt C om A's diagnose. Han havde ikke fortalt sine familiemedlemmer om A's diagnose, og han kan heller ikke forestille sig, at A havde fortalt det.

Det er efter hans opfattelse bemærkelsesværdigt, at det først var efter videregivelsen af oplysningen fra Hillerød Kommune, at C brugte oplysningen om A's diagnose. Det var der, skaden skete. Det er efter hans opfattelse ligegyldigt, om C kendte til diagnosen i forvejen, da hun først brugte det, efter hun fik oplysningen fra Hillerød Kommune.

Det er korrekt, at det er hans opfattelse, at hele hans ansøgning til Hillerød Kommune inklusiv bilag var fremsendt til C som led i en aktindsigt. Det baserede han på telefonsamtalen, som han havde med en person fra Hillerød Kommune, der efter aktindsigten ringede og undskyldte til ham. Det er også korrekt, at det er hans opfattelse, at bilaget til ansøgningen vedrørende den økonomiske beregning, som bl.a. indeholder oplysninger om hans A-kasse og fagforening samt hans økonomiske overskud, var videregivet til C.

Han kunne forestille sig, at C ville bruge oplysningen om hans økonomiske overskud til at søge om forskellige ting. Det skete heldigvis ikke. Han havde ikke nogen interesse i, at hans ekskone skulle vide noget om hans økonomi eller hans forsikrings- og fagforeningsforhold. Det skyldtes, at hun kunne misbruge oplysningerne, hvis hun ville.

A var med som støtteperson til mødet i Familieretshuset den 25. juni 2019 om samværet med D. Han stoppede sagen i Familieretshuset, forholdsvis hurtigt efter han fandt ud af, at oplysningerne var videregivet til Familieretshuset, og at sagsbehandleren havde fået oplysningerne. På det tidspunkt tænkte han, at han havde tabt sagen.

Han mente ikke, at det kunne være en positiv ting, at der i en sag ved Familieretshuset om samvær lå anklager om, at der i hjemmet, som det fremgår af C's mail af 19. juni 2019 til Familieretshuset, var "alkoholproblemer og psykisk sygdom". Det kan han dog ikke udtale sig om, da han ikke er sagsbehandler ved Familieretshuset.

På tidspunktet for mødet i Familieretshuset den 25. juni 2019 vidste han godt, at oplysningerne var videregivet. Det er korrekt, at det fremgår af indstillingen i

mødenotatet, at han ønskede bopælen for D, og at det var udtryk for, hvad han gerne ville. På det tidspunkt havde han nok ikke givet helt op.

Det var først i august, at han stoppede sagen i Familieretshuset. Han kunne mærke på A, at hun blev mere og mere ked af det. For at passe på sig selv og sin husstand og for at værne om deres liv valgte han at stoppe sagen. Det var en svær beslutning som far, da han på det tidspunkt ikke havde samvær med D. Han talte med kollegaer og venner herom og brugte tid på at overveje beslutningen. Han oplevede, at det også gav D ro, at de ikke havde kontakt.

Det er korrekt, at det var på baggrund af en samlet konklusion, at han traf beslutningen om at stoppe sagen i august. Det fremgår bl.a. af C's mail af 19. juni 2019 til Familieretshuset, at han havde alkoholproblemer. Han havde en kortere periode, hvor han havde alkoholproblemer, men han har gennemgået et rehabiliteringsprogram og har været ædru siden ca. 2010. Det er stadig noget, som C bringer op.

Det var ikke første gang, at de var i Familieretshuset. De har været i Familieretshuset omkring syv til otte gange inden dette forløb. Det har handlet om forskellige ting. Hans oplevelse er, at Familieretshuset ikke er indrettet til at give faren ret. Han gav op, da C blev ved med at bruge anklagerne imod ham. Han var også bange for yderligere anklager. Han kunne ikke mere og forventede ikke at få lov til at få samvær.

Efter at han stoppede sagen i Familieretshuset, så han ikke D i ca. et år. Han genoptog samværet med D i august 2020. D gav selv udtryk for, at han gerne ville flytte hjem til ham og A. Det resulterede i retssagen ved Retten i Næstved i februar 2021 om ændring af bopæl.

Det var på hans og D's initiativ, at han startede retssagen. Han indgav begæringen til Retten i Næstved, da D efter et endt samvær ikke ville hjem til C. Han var klar til at kæmpe igen efter halvandet år. Sagen ved Retten i Næstved endte med, at D prøvede at flytte hjem til ham og A.

Det er korrekt, at A's diagnose blev brugt af C i retssagen ved Retten i Næstved. Han oplevede altid, at C brugte A's diagnose imod ham, når hun troede, at det var til hendes fordel.

A har set C's mail af 3. marts 2021 til ham, hvori A's "psykiske sygdom" nævnes. Det er korrekt, at det er et eksempel på, at C blev ved med at bruge A's diagnose over for ham.

Han skrev sin mail af 19. juni 2019 til Hillerød Kommune, da han var vred og følte sig magtesløs. Han følte, at deres privatliv var blevet videregivet til C. Det er korrekt, at han var psykisk berørt.

Videregivelsen af oplysningerne om A's diagnose og hans økonomi til C krænkede ham, hans husstand og hans kone.

Da det gik op for ham, at oplysningerne var videregivet til C, vidste han, at det kom til at "ødelægge A". Det vidste han, da A er meget privat, og da hun grundet sin diagnose har et andet følelsesregister. A reagerede også, som han forventede. Det er hans opfattelse, at det herefter "gik ned ad bakke" for A, og at det var en del af grunden til, at hendes førtidspension blev godkendt. A er aldrig "blevet den samme igen".

Han har selv måttet "trække stikket" og bedt om ferie fra sit arbejde nogle gange. Han var heller ikke til stede under den anden dag af hovedforhandlingen i landsretten, da han var meget følelsesmæssigt berørt og derfor ikke var i stand til at tage af sted.

Anbringender

A og B har anført navnlig, at Hillerød Kommunes videregivelse af helbredsoplysningen om A og den økonomiske oplysning om B udgør en ubestridt overtrædelse af databeskyttelsesforordningen, at de begge som følge heraf har lidt en immateriel skade i forordningens artikel 82, stk. 1's forstand, og at der er årsagsforbindelse mellem overtrædelsen og skaden. Skadesbegrebet skal fortolkes bredt og uden bagatelgrænse; reelt psykisk ubehag, frygt for misbrug og tab af kontrol over egne oplysninger er tilstrækkeligt. Skaden er godtgjort ved oplysningens meget følsomme karakter, deres troværdige forklaringer for landsret og Højesteret, og ved at tredjemand faktisk fik kendskab til oplysningen og gentagne gange anvendte den mod dem i den familieretlige konflikt fra 2019 til 2021.

Ansvarsgrundlaget efter artikel 82, stk. 3, er et culpaansvar med omvendt bevisbyrde, og ansvarsfritagelse er strengt begrænset til tilfælde, hvor den dataansvarlige påviser, at skaden ikke kan tilregnes denne. Kommunen kan ikke løfte denne bevisbyrde ved at henvise til et "hændeligt uheld" eller en enkeltstående menneskelig fejl hos en i øvrigt kompetent medarbejder. Landsrettens resultat på dette punkt er korrekt.

Godtgørelsen skal i henhold til fast praksis fra EU-Domstolen sikre fuld og effektiv erstatning. Landsrettens udmåling på 2.500 kr. til A og frifindelsen over for B afspejler ikke skadens alvor i form af uberettiget videregivelse af en stærkt følsom psykiatrisk helbredsoplysning til netop den person, der havde en åbenbar interesse i at anvende oplysningen mod dem, og som faktisk anvendte den kontinuerligt. Godtgørelsen for hver af dem bør fastsættes til 55.000 kr. i overensstemmelse med sammenlignelig praksis og den lovbestemte forhøjelse pr. 1. januar 2019 af godtgørelsesniveauet for krænkelse af privatlivets fred.

Videregivelsen udgør tillige en krænkelse af deres ret til respekt for privatliv og familieliv efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8. De har retlig interesse i anerkendelsespåstandene, idet statueringen af skade og krænkelse har selvstændig betydning for deres oprejsning og retsstilling, og idet kommunen netop bestrider skaden og krænkelsen af dem.

Endelig bør landsrettens omkostningsafgørelse vedrørende B omgøres, således at han ikke pålægges sagsomkostninger i denne principielle sag, som han med rimelighed har anlagt.

For Højesteret gøres det — til forskel fra landsretten — ikke gældende, at erstatningsansvarslovens § 26 er selvstændigt overtrådt; praksis efter bestemmelsen påberåbes alene som pejlemærker ved udmålingen af godtgørelsen.

Hillerød Kommune har anført navnlig, at A og B's anerkendelsespåstande (påstand 1.2, 1.3, 2.2 og 2.3) bør afvises, idet de reelt udgør anbringender til støtte for deres betalingspåstande (påstand 1.1 og 2.1), og da de ikke har en retlig interesse i særskilt at få påkendt anerkendelsespåstandene.

Over for A og B's påstand 1.3 og 2.3 gøres sideordnet gældende, at de under alle omstændigheder som følge af afhjælpningen af en eventuel krænkelse har fortabt deres status som ofre efter Menneskerettighedskonventionen, hvorfor de også af denne årsag ikke har retlig interesse i disse anerkendelsespåstande.

I forhold til A og B's betalingspåstande (påstand 1.1 og 2.1) samt anerkendelsespåstande vedrørende databeskyttelseslovens § 40 (påstand 1.2 og 2.2) og Menneskerettighedskonventionen (påstand 1.3 og 2.3) gøres det overordnet gældende, at betingelserne for godtgørelse efter databeskyttelseslovens § 40, jf. artikel 82, stk. 1, i databeskyttelsesforordningen ikke er opfyldt.

Det gøres i denne sammenhæng – og i første række – gældende, at Hillerød Kommune er fritaget for erstatningsansvar, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 82, stk. 3, jf. stk. 2, fordi Hillerød Kommunes sagsbehandler (og dermed Hillerød Kommune) ikke har handlet culpøst ved videregivelsen af de omstridte oplysninger.

Hvis Hillerød Kommune ikke fritages for erstatningsansvar, gøres det i anden række gældende, at A og B ikke har løftet bevisbyrden for at have lidt en skade omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 82, stk. 1. De har navnlig ikke dokumenteret, at videregivelsen påvirkede noget, herunder sagen i Familieretshuset eller i familieretten samt B's ageren i den forbindelse, A's sygdoms- og jobafklaringsforløb, eller i øvrigt medførte en krænkelse og en immateriel skade som hævdet.

Hvis Højesteret finder, at enten A eller B eller de begge har lidt en skade omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 82, stk. 1, gøres det i tredje række gældende, at der ikke er årsagsforbindelse mellem Hillerød Kommunes videregivelse og deres påståede skader.

A og B har ikke godtgjort, at de oplysninger, C afgav til Familieretshuset, stammede fra Hillerød Kommunes aktindsigtsbesvarelse, at Hillerød Kommunes videregivelse påvirkede udfaldet af sagen i Familieretshuset eller familieretten, at A's hævdede sygdomsmeldinger og psykiske udfordringer skyldes videregivelsen, og at "kontrolltabet" af oplysningerne ikke allerede var indtrådt før aktindsigtsbesvarelsen.

Selv hvis de tre kumulative betingelser for erstatningsansvar efter databeskyttelsesforordningens artikel 82, stk. 1, er opfyldt, gøres det gældende, at der ikke er grundlag for at tilkende godtgørelse, da en eventuel skade er så begrænset, at artikel 82's kompenserende formål ikke tilsiger økonomisk compensation.

I anden række gøres det gældende, at A og B alene er berettiget til en yderst begrænset godtgørelse.

Endvidere har A og B ikke godtgjort, at videregivelsen har medført en "skade" eller en krænkelse, der berettiger til godtgørelse.

Med hensyn til den subsidiære frifindelsespåstand over for A og B's anerkendelsespåstande vedrørende Menneskerettighedskonventionens artikel 8 (påstand 1.3 og 2.3) har de som følge af afhjælpningen af en eventuel krænkelse fortabt deres "offerstatus" efter Menneskerettighedskonventionens artikel 35, og indgrebet har under alle omstændigheder ikke en sådan karakter eller intensitet, at Menneskerettighedskonventionens artikel 8 er krænket.

B's påstand om sagsomkostninger (påstand 2.4) har karakter af et anbringende til brug for fastsættelse af sagens omkostninger, jf. retsplejelovens § 322, stk. 1, og skal derfor afvises.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

Sagen angår, om Hillerød Kommune skal betale godtgørelse til A og B, som følge af at kommunen som led i besvarelsen af en anmodning om aktindsigt har videregivet oplysninger om dem til B's tidligere ægtefælle, C, i strid med databeskyttelsesforordningen.

I april 2019 anmodede C Hillerød Kommune om aktindsigt i kommunens oplysninger om hendes og B's fælles søn E. Ved besvarelsen af aktindsigtsanmodningen den 22. april 2019 videregav kommunen bl.a. en ansøgning fra B om

økonomisk støtte til et efterskoleophold for E. I ansøgningen havde B skrevet bl.a., at hans nuværende ægtefælle, A, var blevet diagnosticeret med en ... lidelse og var i et jobafklaringsforløb efter mange lange sygeperioder. Kommunen videregav desuden sin afgørelse om afslag på støtte, hvori det var anført, at en beregning viste, at B havde et overskud på knap 10.000 kr. Parterne er uenige om, hvorvidt der også blev videregivet andre personoplysninger.

I juni 2019 skrev C i en mail til Familieretshuset vedrørende hendes og B's fælles søn D, at A var diagnosticeret med en ... lidelse og i perioder havde været sygemeldt. I forbindelse med behandlingen af spørgsmålet om D's bopæl har C også på et møde i juni 2019 i Familieretshuset henvist til A's psykiske helbred.

I april 2024 blev A bevilget førtidspension.

Sagens hovedspørgsmål er, om A og B har krav på godtgørelse efter databeskyttelsesforordningens artikel 82 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

A og B har nedlagt påstand om, at Hillerød Kommune skal betale dem hver 55.000 kr.

De har endvidere nedlagt påstand om, at Hillerød Kommune skal anerkende, at kommunen har forvoldt en immateriel skade på dem omfattet af databeskyttelseslovens § 40 og har krænket deres rettigheder efter Menneskerettighedskonventionens artikel 8. Disse anerkendelsespåstande må reelt anses for anbringender til støtte for betalingspåstandene, og Højesteret vil tage stilling til anbringenderne som led i prøvelsen af betalingspåstandene. Højesteret finder herefter, at A og B ikke har retlig interesse i en selvstændig prøvelse af deres anerkendelsespåstande, som derfor afvises.

Videregivelsen af oplysninger

Det er ubestridt, at Hillerød Kommune som led i besvarelsen af C's aktindsigtsanmodning videregav oplysninger om, at A var diagnosticeret med en ... lidelse, og at B's overskud (månedlige rådighedsbeløb) var knap 10.000 kr. Højesteret finder det af de grunde, landsretten har anført, ikke godtgjort, at kommunen har videregivet A's cpr-nummer eller mere detaljerede oplysninger om B's økonomi.

Det er ubestridt, at videregivelsen af oplysningerne om A i forhold til hende havde karakter af behandling af personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, om forbud mod behandling af bl.a. helbredsoplysninger, og at videregivelsen skete i strid med denne bestemmelse. Det er ligeledes ubestridt, at videregivelsen af oplysningerne om B's månedlige rådighedsbeløb indebar en behandling af personoplysninger i strid med forordningens artikel 6 om lovlig behandling af personoplysninger.

Databeskyttelsesforordningens artikel 82

Databeskyttelseslovens § 40 bestemmer, at enhver person, som har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandlingsaktivitet eller enhver anden behandling i strid med denne lov og databeskyttelsesforordningen, har ret til erstatning efter databeskyttelsesforordningens artikel 82.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 82, stk. 1, at enhver, som har lidt en materiel eller immateriel skade som følge af en overtrædelse af forordningen, har ret til erstatning fra den dataansvarlige for den forvoldte skade. Efter stk. 2 hæfter enhver dataansvarlig, der er involveret i behandling, for den skade, der er forvoldt af behandling, der overtræder forordningen. En dataansvarlig er ifølge stk. 3 fritaget for erstatningsansvar i henhold til stk. 2, hvis det bevises, at den pågældende ikke er skyld i den begivenhed, der medførte skaden.

Som anført i Højesterets dom af 19. december 2025 (UfR 2026.1140) er der en omfattende praksis fra EU-Domstolen om betingelserne for at få erstatning eller godtgørelse efter artikel 82.

Det fremgår af højesteretsdommen, at EU-Domstolen har udtalt bl.a., at den, der fremsætter krav efter artikel 82, skal godtgøre, at der foreligger en overtrædelse af forordningen, og at denne overtrædelse har forvoldt en materiel eller immateriel skade.

Bestemmelsen kræver ikke, at skaden overstiger en bagatelgrænse, og der kan heller ikke stilles krav til skadens konkrete karakter eller krænkelsens objektive karakter.

En immateriel skade efter artikel 82 omfatter negative følelser, som den pågældende oplever som følge af en uautoriseret videregivelse af vedkommendes personoplysninger til en tredjemand, såsom frygt eller utilfredshed, der udløses af et tab af kontrol over oplysningerne, af et potentielt misbrug af oplysningerne eller af en krænkelse af vedkommendes omdømme, for så vidt som den registrerede godtgør, at vedkommende har sådanne følelser, og godtgør de negative konsekvenser heraf som følge af den omhandlede overtrædelse af forordningen.

Når en person, der kræver erstatning eller godtgørelse, påberåber sig en frygt for, at der i fremtiden vil ske et misbrug af den pågældendes personoplysninger som følge af en overtrædelse af forordningen, skal den nationale ret navnlig efterprøve, om denne frygt kan anses for at være velbegrundet under de specifikke omstændigheder og for den pågældende person. Den blotte henvisning til en frygt – uden godtgjorte negative konsekvenser – kan ikke give anledning til erstatning eller godtgørelse efter artikel 82.

Det fremgår endelig af højesteretsdommen, at erstatningen eller godtgørelsen, der skal kompensere skaden fuldt ud, ifølge EU-Domstolen skal fastsættes af de nationale domstole ved anvendelse af nationale regler og under overholdelse af de EU-retlige principper om ækvivalens og effektivitet.

Højesteret finder, at Hillerød Kommunes videregivelse af oplysningerne om A og B til C må anses for ansvarspådragende for Hillerød Kommune. Det var således en klar fejl, at oplysningerne blev videregivet i strid med databeskyttelsesforordningens artikel 6 og 9.

Spørgsmålet er herefter, om A og B har godtgjort, at videregivelsen af de omhandlede oplysninger har påført dem en skade.

For så vidt angår videregivelsen af oplysningerne om A's helbred finder Højesteret, at det er åbenbart, at der er tale om meget følsomme og private oplysninger. Oplysningerne blev videregivet til en privatperson, C, som A befandt sig i et modsætningsforhold til, og som ved videregivelsen fik kendskab til – eller i hvert fald fik bekræftet – at A har en alvorlig psykisk lidelse. C videregav efterfølgende oplysningerne til Familieretshuset. Videregivelsen af oplysningerne til C var efter sin karakter egnet til at påvirke A's selv- og æresfølelse.

Efter C's forklaring var hun allerede inden kommunens videregivelse af oplysningen bekendt med, at A havde en ... lidelse, men kommunens videregivelse af oplysningen betød ifølge C, at hun var sikker på, at det var rigtigt.

Højesteret finder det på den baggrund godtgjort, at A har lidt en skade som følge af overtrædelsen af databeskyttelsesforordningens artikel 9. Derimod er det ikke godtgjort, at videregivelsen af oplysningerne har haft betydning for, at hun er tilkendt førtidspension.

Videregivelsen af oplysningen om, at B er gift med en person, der har en psykisk lidelse, kan ikke anses for at være egnet til at påvirke hans selv- og æresfølelse eller i øvrigt påvirke ham negativt. Det samme gælder videregivelsen af oplysningerne om hans månedlige rådighedsbeløb. Han har forklaret om den psykiske belastning, som det indebar, at C fik kendskab til A's diagnose, og at C inddrog oplysningerne herom i sagen i Familieretshuset, men Højesteret finder, at det ikke er godtgjort, at oplysningerne har haft betydning for Familieretshusets sagsbehandling. Han har ikke forklaret nærmere om betydningen af, at oplysningerne om hans økonomi blev videregivet til C. Højesteret finder det på den baggrund ikke godtgjort, at han har lidt skade omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 82 og databeskyttelseslovens § 40.

Menneskerettighedskonventionens artikel 8

Efter Menneskerettighedskonventionens artikel 8, stk. 1, har enhver ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance. Ifølge stk. 2 må ingen offentlig myndighed gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven.

Højesteret finder, at videregivelsen af oplysningerne om A's helbred og B's privatøkonomiske situation efter oplysningernes indhold og karakter må anses for at have indebåret indgreb i deres ret til privatliv efter Menneskerettighedskonventionens artikel 8. Da videregivelsen skete i strid med databeskyttelsesforordningen, er indgrebene ikke sket i overensstemmelse med loven, og Hillerød Kommune har derfor krænket deres rettigheder efter artikel 8. Det bemærkes herved, at Hillerød Kommune ikke har anerkendt at have krænket deres ret til privatliv efter bestemmelsen, og allerede derfor kan de ikke som anført af Hillerød Kommune anses for at have mistet deres status som ofre i konventionens forstand.

Højesteret finder under hensyn til karakteren af oplysningerne og videregivelsen, at det ikke giver A tilstrækkelig kompensation, at det fastslås, at Hillerød Kommune har krænket hendes rettigheder efter Menneskerettighedskonventionens artikel 8, og hun har derfor krav på en godtgørelse som følge af krænkelsen.

Efter karakteren af oplysningerne om B og det anførte om følgerne for ham af den uberettigede videregivelse af oplysningerne finder Højesteret ikke grundlag for at tilkende B en godtgørelse for krænkelsen af hans rettigheder efter artikel 8.

Udmåling af godtgørelse

Efter det anførte skal Hillerød Kommune efter databeskyttelsesforordningens artikel 82 og databeskyttelseslovens § 40 samt efter princippet i erstatningsansvarslovens § 26 sammenholdt med Menneskerettighedskonventionens artikel 13 betale godtgørelse til A. Det bemærkes, at størrelsen af en godtgørelse for krænkelse af Menneskerettighedskonventionen må fastsættes ud fra et skøn bl.a. i lyset af artikel 41 i Menneskerettighedskonventionen sammenholdt med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis. Godtgørelsen findes efter en samlet vurdering passende at kunne fastsættes til 30.000 kr.

Konklusion

Hillerød Kommune skal betale 30.000 kr. i godtgørelse til A. Hillerød Kommune frifindes for B's påstand om godtgørelse.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Hillerød Kommune betale 50.000 kr. til dækning af udgifter til A's advokat. Sagsomkostningsbeløbet skal indbetales til Højesteret, der efter dækning af udgifterne til fri proces afregner med retshjælpsforsikringen.

Under hensyn til at det ovenfor er fastslået, at Hillerød Kommune har krænket B's rettigheder efter Menneskerettighedskonventionens artikel 8, ophæves omkostningerne for landsret og Højesteret i forholdet mellem B og Hillerød Kommune.

THI KENDES FOR RET:

A's påstand 1.2 og 1.3 og B's påstand 2.2 og 2.3 afvises.

Hillerød Kommune skal til A betale 30.000 kr.

Hillerød Kommune frifindes for B's betalingspåstand 2.1.

Landsrettens bestemmelse om sagsomkostninger ændres, således at B ikke skal betale sagsomkostninger for landsretten til Hillerød Kommune.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Hillerød Kommune betale 50.000 kr., der indbetales til Højesteret.

De idømte beløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse.

Sagsomkostningsbeløbene forrentes efter rentelovens § 8 a.